

Prije nekoliko dana u Rošku Polju urađena su snimanja georadarom, koja će, sigurno, postaviti nove teorije, a u narednim mjesecima rezultati će biti objavljeni u znanstvenoj literaturi, kaže arheolog i kustos Franjevačkog muzeja u Tomislavgradu, Stipan Dilber.

Piše:Ivan Zelenika

Nakon nekoliko poziva i nagovaranja od "mog frenda", a i drugih da dođem do sugovornika koji može dati više informacija o onome što se u Rošku Polju događa ovih dana po pitanju arheoloških istraživanja, to sam i uradio. Nazvao sam mladog duvanjskog arheologa, gospodina Stipana Dilbera i dogovorili razgovor. Inače Stipan je kustos Franjevačkog muzeja fra Jozo Križić u Tomislavgradu i osoba koja je ovo istraživanje pokrenula, ne samo u Rošku Polju već i šire. Ne krijući svoje zadovoljstvo ovime što radi, Stipan je udovoljio našoj znatiželji i ispričao što se to radi na polju arheologije u Rošku Polju.

-Prije otprilike tri godine prva arheološka kampanja započinje posjetom Rošku Polju znanstvenika:

- prof.dr.sc. Brunislav Marjanović - pročelnik odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru
- prof.dr.sc. Ante Uglešić - Rektor
- doc.dr.sc. Dario Vujević - redoviti profesor.

Nakon pregleda, teren im se učinio jako zanimljiv s arheološkog gledišta. Odlučeno je da će se kroz par godina pristupiti ozbiljnijoj i aktivnijoj arheološkoj kampanji.

Još jedan od razloga za ovu kampanju je i to što je Roško Polje nepravedno i nepošteno zanemarivano od strane prijašnjih arheologa koji su obilazili Duvanjsko polje. Tada bi se samo konstatiralo da Roško Polje ima par tumula i gradinu Rog.

Druga kampanja se ubrzo dogodila i to posjetom sedam arheologa na čelu s doc.dr.sc.Dariom Vujevićem i mojom malenkosti. Napravljen je mali arheološki terenski pregled, rekogonosticiranje, ne kopa se i ne koriste se destruktivne arheološke metode. Pregledom je nađeno par zanimljivih predmeta, među kojima je privjesak od staklene paste iz 4.stoljeća ,te par čavala i zakovica od obuće, koja se tada koristila. Predmeti su nađeni na cesti od groblja

prema barama i to rimskoj cesti koja je kao takva i potvrđena. Ovo je još više učinilo prostor zanimljivim i pristupilo se izradi zračnih arheoloških fotografija da bi se što bolje dobila slika ovog prostora i utvrdilo što je tu bilo u prošlosti.

Fotografiranje je napravio slovenski tim koji i radi obradu snimljenih fotografija, što je zahtjevan posao kako u materijalnim sredstvima tako i kompjuterskim programima kojima se to radi. Ova snimanja će sigurno postaviti nove teorije, a u narednim mjesecima rezultati će biti objavljeni u znanstvenoj literaturi. I naravno da će se ova snimanja nastaviti u ovoj godini, a i u narednoj u različitim godišnjim dobima i to 4-5 snimanja godišnje. Ovom prilikom moram istaknuti dobru suradnju sa Sveučilištem u Ljubljani. Na osnovu rezultata ovih pripremnih radnji , a u suradnji sa međunarodnim fondovima i Odjelima Arheologije Sveučilišta u Zadru, Mostaru, Zagrebu i drugima, planiraju se arheološka istraživanja većeg obima. Kao nositelj projekta biti će Franjevački muzej u Tomislavgradu. Vremenski tijek istraživanja ovisit će o dobivanju potrebnih sredstava od fondova,a procjena je da bi početna iskapanja trebala početi za dvije godine.

Nakon toga bi se pristupilo intenzivnijim iskapanjima,odnosno pravoj arheološkoj kampanji (4-6 mjeseci 20-tak ljudi godišnje) i to u periodu od deset godina. U ova iskapanja bilo bi uključeno i domaće stanovništvo, usmenom predajom, odnosno onim što se čulo i prenosi od predaka, što je vrlo korisna metoda kod arheoloških istraživanja. Ovo će biti veliki međunarodni projekt i nadamo se da će njegov tijek biti u skladu s našim planovima. Napominjem još da su ova zadnja snimanja bila georadarom i da ćemo ovom vrstom snimanja nastaviti i dalje. U snimanju su sudjelovala četiri arheologa, a snimljeni materijal se obrađuje 3D tehnikama i obrada zahtjeva vremena.

Napravljeni su prvi koraci i nadam se da će i naredni ići zacrtanom dinamikom i bio bih sretan da u svojoj karijeri znanstveno potvrdimo što je tamo bilo,a sve indicije ,literatura , a i ove pripremne radnje nam daju za pravo tvrditi da je ovo idealan prostor za arheološko istraživanje i da tu ima .... Rožani neka se strpe malo!- ispričao nam je Stipan Dilber, kojemu zahvaljujemo na ovom temeljitom odgovoru, ali i na onomu što poduzima u cilju arheološkog istraživanja u Rošku Polju.